

Іван П. БАГРЯНИЙ:

„ТАК ТРИМАТИ!“

ІНФОРМАЦІЇ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ
У Р Д П

Видає Центральний Комітет УРДП

і Крайовий Комітет УРДП в Німеччині й Австрії

Рік: III

Листопад 1979 року

Ч. 10

ЗІ СЛОВА В. І. ГРИШКА

«...Особисто тут передусім тому, що я — петлюрівець. Бо я син розстріляного петлюрівця і сам був одним із тих, що їх під советською владою було цьковано й переслідувано як „петлюрівців“. Але й те середовище, яке я репрезентую — Українська Революційно-Демократична Партія (УРДП) — є також твором цих підсоветських „петлюрівців“: частково — деяких із „недостріляних“ учасників визвольної боротьби під самостійницьким стягом Петлюри, а переважно — як не фізичних, то духових дітей петлюрівства, його ідейних спадкоємців із покоління тих українців підсоветської формації, що їх ідейно-політично й організаційно згуртував навколо себе в еміграції Іван Багряний...»

(«Під прапором Мазепи-Шевченка Петлюри»,
«УВ» ч. 22/2355 за 6. червня 1979 року)

Гуманістичні засади загальнолюдської моралі й етики

В ідеологічних підставах Програми УРДП, в загальних окресленнях сказано:

«1. Відкидаючи всяке теоретичне доктринерство та виключність будь-якого філософського

вчення, УРДП цим окреслює себе як передусім політичну партію демократичного типу. Як така, УРДП не має на меті бути носієм якоїсь „єдиної істини” в поглядах на світоглядіві проблеми людства взагалі чи людей у межах народу, як нації. Зокрема ж у розумінні УРДП — прихильники різних філософських світоглядівих концепції можуть і мусять належати до одного спільного фронту боротьби за загальні, політичні й економічні, інтереси та цілі всього народу, як нації, і згідні з цим ідеали всього людства.

2. Як вільна від світоглядівих виключности й обмежености демократична партія, УРДП разом із цим обстоює творчі шукання в царині світогляду, зокрема ж — у напрямі синтези всіх сучасних світоглядівих шукань. У цьому розумінні УРДП є партія синтези всіх філософських напрямів і всіх позитивних набуток у царині духової творчости. Це також відовідає сучасній провідній тенденції розвитку філософської думки в світі, що йде саме по лінії синтези. Це ж означає: засвоєння позитивів усіх напрямків і систем, що витримали життєвий іспит на історичному досвіді, та відкинення негативів, що їх історичний досвід заперечує.

3. Стоячи на таких засадах у питаннях світогляду, УРДП при цьому стверджує, як основу основ у всьому прямуванні до світоглядівих синтези, гуманістичні засади загальнолюдської моралі й етики, що лежать і в основі традиційно-християнського світогляду українського народу. Зокрема ж УРДП стверджує та вважає за свої ті свободолюбні ідеали, що впливають із цих засад; а найперше — той ідеал вільної людини у вільному суспільстві, що становить собою головну суть політичної філософії демократії.»¹⁾

До цього пригадаймо ще зі статті Голови УРДП д-ра М. Воскобійника «Територіальні підстави української держави»:

«Історичний досвід української революції

¹⁾ «Програма. УРДП», 1970 р., стор. 7-8.

1917-20 рр. з усією очевидністю показав слабі сторони наших тодішніх сил не лише в політичній і соціальной площині, але і зокрема в нерівномірному територіяльному розсташуванні та розвитку їх. С. Петлюра в одній із своїх публікацій вказував, що програли ми визвольні змагання 1917-20 рр. (як і в свій час Б. Хмельницький) передусім тому, що не володіли Чорним морем, і тому, що південно-українські міста — Одеса, Херсон, Миколаїв, Таганрог, що мусіли б бути найглибшим українським запіллям у боротьбі з Москвою, стали разом з Кримом, Кубанню і Доном тереном концентрації ворожої українській справі російської білогардійщини.

Втрата тоді української флоту і доступів до Чорного моря унеможливили українському чреодові торгові й дипломатичні зв'язки із заходом та постачання української армії зброєю і медикаментами; а що найголовніше — білі армії своєю присутністю на берегах Чорного моря перебрали на себе роль партнера Антанги в боротьбі з большевизмом...»²⁾

«Безпека української держави перед російською експансією, зокрема українського промислового центру, .. диктують українському визвольному рухові потребу створення на сході України союзних держав із поневолених тепер Росію народів та посилення політичного росту українців, що є тепер поза УССР в Російській республіці...»³⁾

Виходячи з Програми УРДП «у напрямі синтези всіх сучасних світ'яглових шукань», «гуманістичних засад загальнолюдської моралі й етики», та беручи під увагу М. Г. Воскобійника вказівку на «потребу створення на сході України союзних держав», — логічно впливає, що і на півдні України мусять бути в нас союзні держави, які поневолені росіянами. Візьмімо з цього погляду Болгарію. Чи дійсно ця країна є «вірним Советському Союзіві сателітом», як це навітлюють на Заході сьогодні? Та й скіль-

²⁾ «Наші позиції» ч. 2, 1948 р., стор. 34.

³⁾ «Наші позиції» ч. 2, 1948 р., стор. 36.

ки ми на сьогодні знаємо про рух спротиву в самій Болгарії?

І в Болгарії зростає рух спротиву теперішньому режимові. Якщо в комуністичних Польщі, Румунії чи Угорщині борців за громадянські права відносно залишають «у спокої», то в Болгарії намагаються російськими методами залякати опозицію суворими карами. Болгарські емігранти подають, приблизно, число політичних в'язнів у Болгарії найменше 10 000, тобто багато більше, ніж в інших країнах-сателітах СРСР. Лише в трудовому таборі на дунайському острові біля Белене перебуває 1 300 політв'язнів. Майже стільки перебуває у в'язниці в Стара Загара.

Ілля Мінев написав листа до президента США й комісії прав людини при ООН. Замість відповіді з Заходу до нього з'явилися агенти політичної таємної поліції. За «ворожу, антидержавну агітацію» Мінева засудили на 5 років ув'язнення. По короткому часі заарештувала поліція дружину Мінева, бо вона «без дозволу урядових чинників залишила село Боцурово», щоб відвідати у в'язниці в Софії свого чоловіка. Вирок їй: рік у в'язниці.

Подружжя Гаджі-Дімітров висилало листи своїм дітям, які втекли на Захід. Ті листи поліція розглядає як «ворожу, антиурядову пропаганду» й заарештувала батьків. Анастасію Гаджі-Дімітров по 10-х днях звільнили з ув'язнення, але її чоловіка засудили до 4-х років у в'язниці.

Брати Кондоверські втримували контакти з друзями і родичами, які перебувають на Заході. Лише за ті зв'язки вони мусять відбутися ув'язнення (один 12 років, а другий 5 років), бо їм закинули «шпигунство» й «антидержавну агітацію».

Любан Сабадашев перебуває в ув'язненні, бо роздавав летючки, в яких критикується режим. Троє мужчин одержали разом 7,5 років у в'язниці з суворим режимом. Вони на базарі в Русе протестували проти поганого постачання продуктами харчування: «Без партії ми можемо жити;

без м'яса — ні!»

І все ж борці за громадянські права в Болгарії не піддаються, щоб їх залякали. Вони розповсюджують опозиційні летючки в центрі Софії, на будинках виписують антирежимові гасла. Восени 1978 р. відбулися демонстрації в Софії, Пловдів, Бургас і Варна.

Стефан Марінов демонстрував навіть у одній «соціалістичній» країні. Він демонстрував на Венцель майдані в Празі за дотримання людських прав у Болгарії. Марінова заарештувала чеська міліція. На щастя цього борця за людські права, його не передали болгарським чинникам, а вивезли в Західню Німеччину.

Також після звільнення з-під арешту борці за громадянські права не мають спокою. Взоруючись на росіян, у Болгарії зашлють кожного, хто з політичних мотивів хоча один раз побував у в'язниці. Щоб людину заслати, вистачає розпорядження урядових чинників, хоча в конституції комуністичної Болгарії зазначено, що «кару за допущені правові псування ухвалюють лише правні судові палати (трибунали)».

Ось критика режиму Крісто Колева 1971 р. заслано в село Балван, а в лютому 1978 р. його звільнено. Але п'ятью місяцями пізніше Колева поновно заарештовано й без суду запроторено в Балван. Софіотерін Мар'яну Златеву змушено переїхати в північно-західню Болгарію, бо вона висловила симпатії до «Празької весни».

Навіть на Заході болгарські дисиденти непевні від переслідувань російським комунізмом. Як знаємо, болгарські агенти вбили минулого року в Лондоні емігрантів Маркова й Семонова, які працювали в британській радіовисильні БіБіСі.

Росіяни руками комуністів Болгарії на чолі з їхнім шефом Жівковим переслідують не лише членів правозахисного руху, а й етнічні та релігійні меншості. Болгарські КГБісти тримають на острові біля Белене, приблизно, 500 осіб помаків, які мають болгарське горожанство могамеданського віроісповідання. Ці помаки відмовляються своє турецьке походження замінити на слов'янське. За ті самі непогодження си-

дять у в'язниці в Стара Загора 40-50 помаків. Більшість із них мусять відсидіти до трьох днів у карцері — малесенька бетонірована камера, деколи в зимі покрита кригою, бо підлога її заливається водою.⁴⁾

Ми навели приклади боротьби болгарів проти російсько-комуністичного засилля. І підкреслюємо з Програми УРДП, що наш революційно-демократичний рух не є «носієм якоїсь „єдиної істини“ в поглядах на світоглядіві проблеми людства взагалі чи людей у межах нарочу, як нації». Бо «УРДП є партія всіх філософських напрямків і всіх позитивних надбань», а тому УРДП у своєму прямуванні стверджує «гуманістичні засади загальнолюдської моралі і етики».

Наведені вище думки Голови УРДП д-ра М. Воскобійника в статті «Територіяльні підстави» щодо ролі для України Чорного моря можемо ще скріпити поглядами д-ра Юрія Липи.

Визначний публіцист і письменник, основоположник Українського Чорноморського Інституту в своїй праці «Чорноморська доктрина» підкреслює, що «Чорноморська доктрина» України полягає в майбутній організації чорноморської України, що пануватиме в чорноморському просторі в порозумінні з іншими народами, що його заселяють.⁵⁾

А Болгарію з цього порозуміння неможна викреслювати. Тому мусимо більше знати про боротьбу болгарів за свою ідентичність.

⁴⁾ Матеріал узятий із «Der Spiegel», Nr. 16/1979.

⁵⁾ Лев Биковський «Апостол новітнього українства (Юрій Липа)», Український Морський Інститут, Женєва, серпень 1946 р., стор. 3.

3 ЛИСТА СТАДНІЧЕНКА

У скороченому вигляді містимо лист Стадніченка Валентина Степановича з 10. липня ц. р. Подібного роду листи, з його аналізою української зовнішньої й внутрішньої політики та конкретними пропозиціями і побажаннями до покращання взаємин і праці між українськими середовищами, п. Стадніченко висилає на адреси активніших діячів української еміграції части-

ше. Стадніченко є Українським Представником на край Шлезвіг-Гольштайн Свого часу він був активним у праці Т-ва сприяння УНРаді на Північно-Західно Німеччину, але як раніше, так і тепер залишився жертвеним прихильником Українського Демократичного Руху, а УРДП зокрема. Як вірний УАПЦеркви, свої листи Стадніченко В. обгрунтовує християнством і турботою теперішнім та майбутнім українського народу. Й у вищезгаданому, тобто в нижче поміщеному листі В. Стадніченко пише:

„...Будучи особою безпартійною, вважаю також за свій національний обов'язок зайняти своє становище до цілого ряду українських проблем всенационального характеру...

Свого часу переконливі політичні тези великого сина України св. п. І. Багряного увійшли в реальну дію на терені ССРСР, а особливо на Україні. Национально-політичний рух вступив у свою реальну діяльність, що нині діє там, як дисидентський рух. Тоталітарний режим відчуває в тому велику небезпеку і вживає суворі покарання з багаторічним ув'язненням політичних діячів, котрі відважно борються за національну граву своїх народів. На Україні ті покарання ще вищі, особливо по відношенню до української інтелігенції, котра є провідником і вихователем рідного народу. Народ без такого проводу перетворюється на звичайну сіру масу.

Однчасно советсько-російський окупаційний режим на Україні, щоб придушити український національно-гизвольний рух, широко роздуває т. зв. «возз'єднання України з Росією». Але й тут ворог програє, оскільки відразу висувається питання, а що ж було перед тим з Україною? Вияснюється, що Україна була незалежною козацькою державою, був свій уряд та було українське козацьке військо. Москва навіть у своїй пропаганді забрихується. Під час відзначення роковин Т. Шевченка «інформує», що царський режим перетворив Україну на свою «пів» колонію, а в рамках т. зв. «возз'єднання» все те вихвалює та вибілює. В такій ситуації розумна еміграційна преса відиграє особливу інформаційну й організаційну службу. Гідні традиції по відношенню українських збройних сил належить активізувати і відповідно плекати. Було б дуже доцільно відкрити окрему сторінку на військові теми в ча-

сописі «Українські вісті» (Детройт, США). Цим були б заступлені інтереси українських вояків, як невід'ємної частини українського суспільства, і користь була б для всієї української національної справи. Лише під захистом українських збройних сил може існувати незалежна держава українського народу...

В період діяльності св. п. І. Багряного, котрий мав великі здібності державного мужа, військовій справі уділялося багато уваги. Було створене антикомуністичне об'єднання колишніх військовиків советської армії — Легіон імені Симона Петлюри. Видавався також дуже цінний пресовий орган ЛСРП «Штурм». І це все УРДП повністю занедбала. А це наносить шкоди українській визвольній справі

Українські сини на Україні законом зобов'язані служити в советсько-російській армії, котра чужа й як окупант перебуває на українській землі. В цій армії панує дискримінація українців та інших національностей. Панує виключно російська мова, а духом і зовнішнім виглядом — царсько-російський зразок. У піснях прославляється «русского солдата», а про українського ніколи не згадується. До того дуже низький стан забезпечення советського солдата, бо, наприклад (згідно західнонімецької преси): в армії Західної Німеччини загальна військова повинність — 18-28 років, час служби — 15 місяців, місячна платня — 167,50 м, відпустка — 21 день. У советсько-російській армії військова повинність — 18-50 років, час служби — 24 місяці піхота та повітряні сили, а морські сили 36 місяців, місячна платня — 11 м, відпустка — ніякої.

Ці речі преса УРДП також повинна висвітлювати, щоб українська еміграція та населення України були об'єктивно поінформовані про експлуатацію української нації у всіх ділянках щоденного життя там, на окупованій українській землі, рідній Україні...

(Далі буде)

ПІДГОТОВКА ДО VIII-го З'ЇЗДУ УРДП

Як видно з підготовки, то відбуття VIII-го З'їзду УРДП заповідається, як і завжди, діловим, плідним дальшими накресленнями успішної праці нашого Революційно-Демократичного Руху, шуканням вибором таких світоглядів, синтез. з яких українство могло б мати позитивні надбання у царині духової творчості. А це ве-

де до загальних політичних і економічних інтересів та цілей усього українського народу. Тобто підготовка до VIII-го З'їзду йде згідно Програми УРДП.

Генеральний Секретар ЦК УРДП Ол. Г. Коновал подав чергові обіжники членствові нашого Руху. Листом із 18. серпня О. Коновал знову пригадав членам проведу УРДП, що VIII-й З'їзд відбудеться 24.-25. листопада на передмісті Детройту в Діборн (США). Він приклав до цього листа проєкт, який на сьогодні є таки порядком денним перебігу З'їзду. Оминаючи загальновідомі точки порядку денного (реєстрація, відкриття, вибір комісії . . .), найголовніші пункти перебігу З'їзду такі:

Звіти Екзекутивного і Почесного Голів УРДП — М. Воскобійник і В. Гришко; Звіти членів Секретаріату — Генеральний Секретар Ол. Коновал, скарбник А. Гурський та інші; Кінцевий звіт В-ва «УВ» ще з часу перебування в Німеччині — Ф. Гаєнко; Звіт В-ва «УВ» з часу перенесення в США — А. Лисий і М. Смик; Звіт Фундації ім. І. Багряного — Г. Воскобійник і С. Євсєвський; Звіт у справі видання збірника про мистецьку діяльність Г. Китастого — Мих. Воскобійник і П. Майсюра; Звіт про видання ЦК УРДП («Наші позиції» та «Так тримати!») — А. Глинін; Звіт Контрольної Комісії — В. Косогор. . .

Доповідь Голови УРДП М. Воскобійника — «Пляни Партії на майбутнє»; «Становище УРДП до дисидентів та інших подій і організацій в Україні й на еміграції» — В. Гришко та М. Воскобійник. . .

Відразу ж після закінчення ділових нарад З'їзду відбудеться Пленум членів ЦК УРДП.

Генеральний Секретар потім у листах за 1. і 4. вересня подав управам Крайових Організацій та поодиноким членам відповідні адреси, плян доїзду на З'їзд, приблизні ціни на ночівлі, певного роду поради, тобто що ще треба б зробити до З'їзду. А в листах із 2. і 7. жовтня ще докладніше пояснив справи, від яких може залежати успіх відбуття З'їзду.

Про те, що відбудеться VIII-й З'їзд УРДП, поміщена тематично ширша замітка в «УВ» ч. 37 (2370) за 3. жовтня 1979 року.

ІЗ СТАТУТУ УРДП

Статут, затверджений Шостим З'їздом УРДП в Чикаго 25.-27. грудня 1970 р., говорить у другому розділі

«Члени і кандидати УРДП»:

«§13. Обов'язки члена:...

г) Знати Програму, Статут і постанови з'їздів та верховних органів УРДП, що керують партією між з'їздами, і виконувати їх беззастережно;

г) Активно працювати над підвищенням своєї політичної освіти;...»

Джоуль замість кальорій

В Україні, як і в переважній частині Східної Європи, тобто в країнах-сателітах, над ожирінням снається собі голови лише приналежні до упривілейованої нової класи — комуністів. Але в Західній Європі, чи на Північно-Американському або Австралійському континентах ожиріння створило собою цілу проблему для ширших кіл населення. Кампанія провадиться про те — «як менше їсти». Саме цій темі і присвячена в «УВ ч. 6(2339) за 7. лютого 1979 р. статтейка «Зайві кальорії».

Ми знаємо, що кальорія — це міра тепла. Багато років міркували вчені над тим, як кальорію зробити загально зрозумілим поняттям. Тобто міркували вчені багато років над модернізуванням інтернаціональної системи одиниць виміру. І країни-члени Європейської Спільноти схвалили таку одиницю міри, яка представляє собою міру виконаної роботи. Назва нововведеної одиниці міри виконаної роботи — д ж о у л ь (Joule). Е інтернаціональну систему одиниць виміру д ж о у л ь уведено з першого січня 1978 р. На жаль, це модернізування інтернаціональної системи одиниць виміру в Західній Європі залишилося поза увагою української преси.

Назва одиниці виміру виконаної роботи походить від прізвища англійського фізика (й одночасно бровар) Джеймса Прескотта Джоуля (James Prescott Joule). Він в 1841 р. встановив фізичний закон, який 137 років пізніше став світовою одиницею виміру. Введенням Джоуля відповідає одиниця виміру — кінська сила, для американців — Фаренгейт, французів — Ремюр, для решти європейців — Цельсій. Ці заходи гармонізації між країнами-членами Європейської Спільноти ведуть до зрівняння правових положень щодо одиниць виміру й вимірчої суті. Різноманітність вимірчих одиниць завжди вимагала обрахункових процесів, а це

забирало багато часу і коштів. Тому багато продуцентів харчів уже давно на своїх продуктах пропоставлюють не калорії, а джоулі.

До цього часу велику калорію, тобто кілограм-калорію (ккал) було так дефініційовано: одна ккал є тією величиною тепла, яка 1 кг води, тобто одну літру води спроможна нагріти від 14,5° Ц до 15,5° Ц. Перерахунок із калорій на джоулі не такий уже і складний. 1 ккал = 4,184 кджоуля. Наприклад, 1 гр жиру — 9 ккал або 38 кджоуль; 1 гр білків = 4 ккал або 17 кджоуль; 1 гр вуглеводів = 4 ккал або 17 кджоуль; 1 гр алкоголю = 7 ккал або 29 кджоуль.

Пропонована висота енергоживлення на день становила до цього часу для 25-літнього чоловіка (при переважно сидячому занятті) близько 2600 калорій, тобто тепер денно при споживанні 1.884 джоуля; для жінок — 2200 калорій або 9209 джоулів. Для 45-літньої жінки до цього часу пропонувалося зуживати протягом доби 2000 калорій, тобто тепер це буде 8372 джоуля; для чоловіка у цьому ж самому віці — 2460 калорій, або 10046 джоулів. У 65 років жінці пропонувалося 1800 калорій, тобто за теперішньої одиниці — 7535 джоулів; чоловікові — 2200 калорій, або 9209 джоулів.

Тяжкопрацюючі люди мають у цьому додаток, тобто, наприклад, шофер тягарового авта розраховує на 3.00 калорій, або в перерахунку — 12558 джоулів; гірник потребує 45 0 калорій, тобто тепер 18337 джоулів.

А про причини ожиріння дивіться таки в «УВ» ч. 6(2339) за 7. лютого 1979 р. статтейку «Зайві калорії».

ПЕРСОНАЛЬНІ ЗМІНИ В КРАЙОВОМУ КОМІТЕТІ УРДП В АНГЛІЇ

Голова Крайового Комітету УРДП в Англії Сергій М. Маренко в обіжньому листі ч. 9/19 за 18. вересня 1979 р. повідомив, що Віталій Григорович Русин 1-го вересня ц. р. подав прохання звільнити його від обов'язків скарбника Крайового Комітету в зв'язку з його поважним віком та через стан здоров'я. (Див. «Крайові Комітети УРДП» в бюлетенях «Так тримати!» чч. 4 і 6.) Прохання Віталія Григоровича задоволено. Обов'язки скарбника Крайового Комітету доручено Іванові Івановичу Довгоп'ятові.

Бажаємо І. Довгоп'ятові успіхів у його нелегкій

праці для добра української революційної демократії нашого трудового народу. Віталію Григоровичу Русинові висловлюємо найсердечнішу подяку за його віддану працю на форумі УРДП, і зокрема спасибі за розповсюдження бюлетеню «Так тримати!» на терені Великобританії.

П О Б А Ж А Н Н Я

Вродженому демократові, відданому приятеліві-товаришеві, любителіві української літератури і преси (в тому й довголітній передплатник «УВ»), щедрому жертводавцеві Теофілеві Львовичу НАГОРЖАНСЬКОМУ (Австрія) 1-го листопада ц. р. сповнилося 55 років з дня народження. Бажаємо Теофілеві Львовичу міцного здоров'я на многі літа!

*

Багато українських демократів пам'ятають трудоволюбиву, жертвенну, патріотичну діяльність відданого члена УРДП Івана КОВАЧА. Але останнім часом здоров'я І. Ковача дуже підупало і наш друг, однодумець, терпить, переживає недугу. Не забуваймо наших друзів ще за їхнього життя! Бажаймо нашому Дорогому Іванові Ковач зміцнення здоров'я. Іванові Ковач 17. квітня ц. р. сповнилося 60 років з дня народження. Отже йому потрібне здоров'я, — і до праці!

*

ДОЕРУСівцеві, членові УРДП, представникові В-ва «Нозі дні» на Філядельфію й околиці, фінансовому секретареві Фундації ім. І. П. Вагряного, успішному розповсюджувачеві української літератури, розбудовувачеві «Українських вістей», відданому працівникові на ниві УПЦеркви Сергієві Андрійовичу ЄВСЕВСЬКОМУ 7. жовтня 1979 р. сповнилося 65 років з дня народження. Дорогому Ювілятові бажаємо дальших успіхів у праці в ім'я українства, а міцного здоров'я на многі літа.

ПРЕСОВИЙ ФОНД «ТАК ТРИМАТИ!»

Стадніченко Валентин С. (Німеччина) 100 ім
Жертводавцеві висловлюємо щиросердечну подяку.

НАШІ ВТРАТИ

21. жовтня 1979 р. нестало серед нас Федора Степановича ПРИДАТЧЕНКА. З часів війни здоров'я його

го погіршувалося. Син Сумщини відійшов від нас на 66 році життя. Через слабкий стан здоров'я він не міг активізуватися в осередку УРДП в Новому Ульмі.

Нехай західнонімецька земля буде Йому легкою! Його Рідним висловлюємо глибоке співчуття і щирю подяку за пожертву на Пресовий фонд «УВ»

Актуальний збірник статей

Появилось видання Центрального Комітету УРДП — збірник статей «ЧАС НА ПЕРЕГЛЯД І ЧАС НА ЗМІНИ». Збірник виданий у серії «Наші позиції» під ч 31. 200 сторінкою збірник статей складається із, так би мовити, трьох частин: матеріали VII-го З'їзду УРДП; матеріали післяз'їздового обговорення актуальних питань Українського Революційно-Демократичного Руху; матеріали до відзначення 30-річчя УРДП (1946-1976).

У цей збірник входять такі статті Почесного Голови УРДП д-ра Василя Івановича Гришка:

«Час на перегляд і час на зміни. Україна і ми в межовій ситуації 70-х років» (стор. 15-42);

«Песимізм, оптимізм чи реалізм? Підсумки дискусії на тему „Час на перегляд і час на зміни“ та заключне слово» (стор. 129-157);

«З перспективи трьох десятиріч. (Слово на ювілейній зустрічі з нагоди 30-річчя Українського Революційно Демократичного Руху)» (стор. 95-103);

Також вступні зауваги на панелі, присвяченого 30-річчю УРДП (стор. 77-79).

На відзначенні 30-річчя УРДП було вступне слово Голови УРДП д-ра Михайла Григоровича Воскобійника, яке в збірнику поміщене під заголовком «Час на підсумок й оцінку» (стор. 109-116). А найновіші статті М. Воскобійника в збірнику такі:

«Чи треба відректися від Л. Плюща і П. Григоренка? З приводу домагання В. Мороза, щоб УРДП виступила проти Л. Плюща» (стор. 159-164) та

«Умртвлення Державного Центру УНР: для чого й якими засобами?» (стор. 165-195).

Великої вгртости матеріалом до історії УРДП у збірнику є такі статті:

Проф. Григорія Олександровича Костюка — «Про первісну туманність і ще дещо. Деякі думки з нагоди 20-річчя постановня УРДП» (стор. 81-94);

Юрія Адріановича Лавріненка (Дивнича) — «Вістки відродження — здалека і зблизка» (стор. 117-127);
Павла Івановича Мальяра — «По 30-ти роках» (сторінки — від 104-ї до 108-ї).

Політичні резолюції VII-го З'їзду (відбувся 24.-25. травня 1975 р.) УРДП (стор. 7-14) М. Сосновський аналізує в статті «Між оптимізмом і „песимізмом"». Це думки М. Сосновського з приводу концепцій низвольної політики ОУН(мельниківців), ОУНР(бандерівців) та УРДП (стор. 43-72).

200-сторінковий збірник статей «Час на перегляд і час на зміни» коштує 3,50 дол, або 7.- нмарок.

«СТЕЦЬКІВЦІ» ПРОТИ НАУКОВЦІВ

Як тільки зміцниться якась українська організація (організаційно, матеріально, морально), «стецьківці» починають зі шкіри лізти, щоб ту організацію «перебрати» в свої руки. А «перебравши», дивись — уже завалилася та «перебрана» організація. Перед тим як «перебрати», зводять на організацію наклепи, проґокації. Ось подібне підготовляють Українському Гарвардові.

Майстроють «стецьківці» напади на проф. О. Прицака. У редакційній писанині «Український Гарвард на слизькій дорозі» (див. «Шлях перемоги» ч. 11-13²¹ за 18. березня 1979 р.) повно убоління — за гроші, які зібрано на наукові цілі. Отже чергове лаштування «стецьківців» погріти руки на громадських грошах.

А щоб «сильн'ше» виглядали «турботи стецьківців українською наукою», редакція «ШП» вліпила у свою статтю про Гарвард і підручник для шкіл «Христематія з української літератури» (автори Є Федоренко і П. Мальяр). Черговим нападом на «Енциклопедію Українознавства» закінчує редакція «ШП» свою статтю з нападами на українських діячів і науковців.

«Повчання» на адресу «Енциклопедії Українознавства» «стецьківці» спрямовують вже давніше. Ось у «Пресовому комунікаті, з приводу вміщення у ЕУ/2 статей „СВУ процес., і „СУМ"» проф. д-р В. Кубійович у травні 1978 р (цей комунікат не був поміщений у «УВ») інформував:

„Ще коли 38 зошит ЕУ/2 був у друку, в деяких українських пресових органах на еміграції появились

напади на адресу редакції «Енциклопедії Українознавства» та автора двох важливих статей з новітньої української історії підсоветського періоду «Спілки Визволення України процес» і «Спілка Української Молоді» — проф. Ярослава Білінського, що з'явилися в цьому зошиті. Центральна Управа Спілки Української Молоді видала пресове повідомлення п. н. «Під осуд української громадськості» Президія еміграційної Спілки Визволення України опублікувала заяву з різними додатками, називаючи написані Ярославом Білінським для ЕУ/2 статті про СВУ і СУМ «провокацією» супроти цих організацій. Були ще й інші організовані виступи, листи, а також статті в пресі.

Керівництва названих організацій та ті, що їм співчувають, намагалися перешкодити вміщенню запланованих і затверджених редакцією матеріалів, домагаючися поміщення своїх версій статей чи пропонуючи інших авторів. Редакція ЕУ/2 з суттєвих і засадничих міркувань не піддалася цьому тискові й опублікувала статті автора, до якого має цілковите довіря як до сумлінного науковця-дослідника.

Редакція не вважала за відповідне звертатися з пропозицією написати гасла про СВУ і СУМ до авторів, які визнають існування СВУ без достатніх доказів. Нашим завданням не є забронзовувати постаті чи утривалювати міти, навіть якщо деяким політичним середовищам видається, що вони бажані з національно-політичних чи інших міркувань. Ми мусимо старатися представити правду, а коли її годі повнотю розкрити, то наближатися до неї. Тому запропоновано на автора цього складного і спірного питання професора політичних наук американського університету, д-ра Я. Білінського, автора праць з української підсоветської історії.

Стверджуємо, що проф. Я. Білінський підійшов неупереджено до питання СВУ і використав усі приступні йому джерела. Водночас він не промовчав про дві різні поглядів щодо основного характеру СВУ: один майже тотожний із актом обвинувачення в харківському процесі в інтерпретації еміграційних СВУ-СУМ, і другий, згідно з яким СВУ в такому виді, як його намагалося виявити НКВД, не існувала. Тому гасло в ЕУ/2 ані не зменшує в будь-якій мірі жертви учасників процесу СВУ, безсумнівних українських діячів-патріотів, ані не ставить під сумнів ідеалізму тих, які

на еміграції хочуть бути їхніми послідовниками Гасло «Спілки Визволення України процес» об'єктивно інформує про факти і погляди та подає літературу, на основі якої читач може сам виробити собі думку про суть справи. Тільки так редакція могла уникнути заміту будь-якої тенденційности чи необ'єктивности.

Замовлена нами стаття про СУМ на Україні з кім еміграційної СУМ ані фактажем, ані своїм насвітленням не задовольняла редакцію, як також ішла врозріз з прийнятою нами статтею «Спілки Визволення України процес», і тому ми її не вмістили. Цю статтю опублікувала газета «Шлях перемоги» (2 квітня 1978 року) з метою виявити ненауковість та тенденційність ЕУ/2. Нашу замітку про СУМ зладжено в тому самому дусі що й про процес СВУ. При тому ми залишаємо на окус української громадськости поміщені наші статті та ті закиди й документи, що мали б довести нашу ненауковість і тенденційність. Маємо повнотою довір'я до відповідального й інтелігентного читача та зрілого українського громадянства.

Стверджуємо далі, що «нові докази і факти», які мали б довести помилковість нашого підходу й оцінки нас не переконують, хоча й редакція, й автор статтей готові перед незаперечними доказами переглянути свою дотеперішню настанову.

(Далі буде)

У СПРАВАХ БЮЛЕТЕНЮ Й «УВ»

Примірник бюлетеню коштує 2.- нм. У справах Крайового Комітету, цього бюлетеню і передплат «УВ» на терені Німеччини, Австрії, Швейцарії, Голляндії, Данії, Швеції, Норвегії, Франції писати на адресу:

Herrn W. Slon, Finningerstr. 10, 7910 Neu-Ulm,
West Germany (Allemagne, Deutschland).

Найзручніше пересилати гроші з конта на конто. Тому шлїть усі належності з вищеподаних справ на конто в: Stadtparkasse, Konto-Nr. 10 45 731, Krajowyj Komitet (W. Slon), 7910 Neu-Ulm. **Крайовий Комітет**